

Sygn. akt IV U 727/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 lutego 2016r. w S.

odwołania K. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 15 kwietnia 2015 r. Nr (...)

w sprawie K. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym rolników

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 727/15 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 15 kwietnia 2015r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.36 ust.1 pkt 1 oraz art.5b ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników w zw. z art.4 ustawy z 23 października 2014r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw, po rozpoznaniu wniosku (...)z 16 marca 2015r. o objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników w okresie od 1 kwietnia 2000r. do 30 września 2000r., stwierdził że K. K. nie spełnia warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w powyższym okresie. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że decyzją z 13 stycznia 2003r. K. K. został wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników w okresie 1 kwietnia 2000r. do 30 września 2000r. z uwagi na wznowienie prowadzenia od 4 stycznia 2000r. pozarolniczej działalności gospodarczej i niespełnienia warunków z art.5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników ,tj. brak wymaganego 1 roku podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników bezpośrednio przed wznowieniem prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Wprowadzony mocą ustawy z 23 października 2014r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw przepis art.5b ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników stanowi, że rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy, został objęty innym ubezpieczeniem z tytułu wykonywania umowy, o której mowa w art.6 ust.1 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (praca na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia) lub powołania do rady nadzorczej, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie wykonywania umowy, o której mowa w art.6 ust.1 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń

społecznych lub pełnienia funkcji w radzie nadzorczej, pomimo objęcia go z tego tytułu innym ubezpieczeniem społecznym, jeżeli przychód osiągany z tego tytułu w rozliczeniu miesięcznym nie przekracza kwoty równej połowie minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów. Jednocześnie przepis art.4 ust.1 i 2 w/w ustawy z 23 października 2014r. przewidywał, że rolnicy i domownicy, którym przed dniem wejścia w życie powyższej ustawy wydano decyzję o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników w związku z podleganiem ubezpieczeniu społecznemu w ZUS z tytułu wykonywania umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia mogą złożyć w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wnioski o objęcie ich tym ubezpieczeniem, w okresie którego dotyczy decyzja, o ile spełniali w okresie objętym wnioskiem warunki określone w art.5b ustawy, przy czym wniosek ten może być złożony w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie w/w ustawy nowelizacyjnej. Odnosząc powyższe uregulowania do okoliczności sprawy organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie od 1 kwietnia 2000r. do 30 września 2000r., gdyż w tym okresie nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu w ZUS z tytułu wykonywania umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, ale prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą (decyzja z 15 kwietnia 2015r. k.406 akt organu rentowego).

Odwołanie od w/w decyzji złożył K. K. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że w okresie od 1 kwietnia 2000r. do 30 września 2000r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników. W uzasadnieniu stanowiska wskazał, że został bezprawnie wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników za II i III kwartał 2000r., gdyż w okresie tym nie podlegał innemu ubezpieczeniu społecznemu, nie prowadził również działalności gospodarczej w sensie faktycznym, rzeczywistym, ciągłym i zorganizowanym. Z mocy ustawy, jako właściciel użytków rolnych o powierzchni 3,4 ha, podlegał wówczas ubezpieczeniu społecznemu rolników (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-3 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 23 października 1998r. ubezpieczony K. K. i jego żona B. K. nabyli własność nieruchomości rolnej i w decyzji z 30 października 1998r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) stwierdził, że od 23 października 1998r. K. K. i B. K. podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego (akty notarialne nabycia nieruchomości rolnych k.3-6 akt organu rentowego i decyzja z 30 października 1998r. k.7 akt organu rentowego).

W okresie od 9 grudnia 1998r. do 8 czerwca 1999r. ubezpieczony posiadał status osoby bezrobotnej i był uprawniony do zasiłku dla bezrobotnych (informacja Powiatowego Urzędu Pracy w S. k.14 akt organu rentowego). Wobec powyższego decyzją z 11 lutego 1999r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) stwierdził, że od 1 stycznia 1999r. ubezpieczony nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego (decyzja z 11 lutego 1999r. k.11 akt organu rentowego). Następnie, wobec utraty przez ubezpieczonego od 9 czerwca 1999r. statusu osoby bezrobotnej, decyzją z 26 lipca 1999r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (...) stwierdził, że od 9 czerwca 1999r. ubezpieczony podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego (decyzja z 26 lipca 1999r. k.17 akt organu rentowego).

Następnie decyzją z 13 stycznia 2003r. działając na podstawie art.36 oraz art.3a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził, że w okresie od 1 kwietnia 2000r. do 30 września 2000r. ubezpieczony nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego z powodu wznowienia działalności gospodarczej od 4 stycznia 2000r. i braku rocznego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przed wznowieniem tej działalności – ubezpieczeniu temu podlegał od 9 czerwca 1999r. (decyzja z 13 stycznia 2003r. k.75 akt organu rentowego). Odwołanie ubezpieczonego od powyższej decyzji, w którym podnosił, że w okresie

wyłaczenia z ubezpieczenia społecznego rolników nie osiągnął żadnego przychodu ze zgłoszonej pozarolniczej działalności gospodarczej, zostało oddalone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 2 września 2004r. w sprawie III AUa 773/03. Upřednio Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 29 maja 2003r. wydanym w sprawie IV U 274/03 zmienił powyższą decyzję z 13 stycznia 2003r. wobec ustalenia, że ubezpieczony wznowił prowadzenie działalności gospodarczej od lipca 2000r., a nie od 4 stycznia 2000r. i dlatego w chwili wznowienia tej działalności legitymował się rocznym okresem podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników - licząc od 9 czerwca 1999r. (wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach z 29 maja 2003r. w sprawie IV U 274/03 wraz z uzasadnieniem k.105-107 akt organu rentowego). U podstaw wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 2 września 2004r. w sprawie III AUa 773/03 zmieniającego w/w wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach i oddalającego odwołanie ubezpieczonego od decyzji z 13 stycznia 2003r. leżało stwierdzenie, że wbrew ustaleniom Sądu pierwszej instancji ubezpieczony wznowił prowadzenie działalności gospodarczej od 4 stycznia 2000r. (pismo Urzędu Skarbowego w S. z 15 listopada 2002r. k.65 akt organu rentowego). Sąd Apelacyjny wyraził ponadto pogląd, że niewykonywanie bezpośrednio usług wchodzących w zakres działalności gospodarczej (w przypadku ubezpieczonego była to działalność w zakresie usług elektrycznych) nie oznacza, że działalność gospodarcza nie była prowadzona. Prowadzenie działalności gospodarczej występuje bowiem zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak i w czasie podejmowania innych czynności związanych z działalnością (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 2 września 2004r. w sprawie III AUa 773/03 wraz z uzasadnieniem k.125-127 akt organu rentowego). Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia kasacji ubezpieczonego od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 2 września 2004r. (postanowienie Sądu Najwyższego z 22 marca 2005r. wraz z uzasadnieniem k.147 akt organu rentowego).

W dniu 16 marca 2015r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonego o objęcie go ubezpieczeniem społecznym rolników w okresie od 1 kwietnia 2000r. do 30 września 2000r. ,tj. w okresie, w jakim w/w decyzja z 13 stycznia 2003r. stwierdzała, że nie podlega ubezpieczeniu społecznym rolników. Wniosek zgłoszony został w trybie art.4 ustawy z 23 października 2014r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014r., poz.1831 ze zm.) - wniosek z 16 marca 2015r. wraz z załącznikiem k.404-405 akt organu rentowego). Po rozpatrzeniu powyższego wniosku, zaskarżoną decyzją z 15 kwietnia 2015r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.36 ust.1 pkt 1 oraz art.5b ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników w zw. z art.4 ustawy z 23 października 2014r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw, stwierdził że K. K. nie spełnia warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie od 1 kwietnia 2000r. do 30 września 2000r. z uwagi na niewykonywanie w tym okresie umowy agencyjnej, umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia (decyzja z 15 kwietnia 2015r. k.406 akt organu rentowego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie K. K. podlegało oddaleniu.

Od 1 stycznia 2015r. obowiązuje przepis art.5b ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, wprowadzony na mocy art.2 ustawy z 23 października 2014r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014r., poz.1831 ze zm.), który w ustępie 1 stanowi, że rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy, został objęty innym ubezpieczeniem społecznym z tytułu wykonywania umowy, o której mowa w art.6 ust.1 pkt 4 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (praca na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia), lub powołania do rady nadzorczej, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie wykonywania umowy, o której mowa w art.6 ust.1 pkt 4 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, lub pełnienia funkcji w radzie nadzorczej, pomimo objęcia go z tego tytułu innym ubezpieczeniem społecznym, jeżeli przychód osiągnany z tego tytułu w rozliczeniu miesięcznym nie przekracza kwoty równej połowie minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów. Uregulowanie to ma zastosowanie do stanów nowych ,tj. istniejących w dniu jego wejścia w życie (1 stycznia 2015r.) oraz tych, które zaistnieją w przyszłości. Jednocześnie ustawodawca postanowił uregulować sytuację tych rolników lub domowników, którzy w poprzednim stanie prawnym, w związku z objęciem ich innym ubezpieczeniem

społecznym z tytułu wykonywania umowy agencyjnej, umowy zlecenie lub innej umowy o świadczenie usług zostali wyłączeni z ubezpieczenia społecznego rolników. I tak, w przepisie art.4 ust.1 w/w ustawy z 23 października 2014r. przewidziano, że rolnicy i domownicy, którym przed dniem wejścia w życie powyższej ustawy wydano decyzję o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników w związku z objęciem ich ubezpieczeniami na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych, mogą złożyć w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wnioski o objęcie ich tym ubezpieczeniem w okresie, którego dotyczy decyzja, o ile spełniali w okresie objętym wnioskiem warunki określone w art.5b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, przy czym zgodnie z ust.2 tego przepisu, wnioski takie mogą zgłosić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie w/w ustawy zmieniającej, tj. do 30 czerwca 2015r. Z powyższego uregulowania, odwołującego się do art.5b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wynika, że przewidziana w nim możliwość objęcia społecznym rolników dotyczy tylko tych sytuacji, w których w poprzednim stanie prawnym stwierdzono, że rolnik lub domownik nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w związku z podleganiem ubezpieczeniu społecznemu z tytułu wykonywania umów, o których mowa w art.6 ust.1 pkt 4 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, przy spełnieniu dodatkowych warunków, o których mowa w art.5b ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Okoliczności niniejszej sprawy pokazują, że regulacja zawarta w art.4 ust.1 ustawy z 23 października 2014r. w przypadku ubezpieczonego nie ma zastosowania. Przepis art.6 ust.1 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczy ubezpieczenia osób wykonujących umowę agencyjną lub umowę zlecenia albo inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. W sprawie niesporne jest (przyznane przez ubezpieczonego), że w okresie od 1 kwietnia 2000r. do 30 września 2000r. nie wykonywał on żadnej umowy agencyjnej, umowy zlecenia, ani innej umowy o świadczenie usług – czy to w ramach przedmiotu działalności gospodarczej, czy to poza przedmiotem tej działalności, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia (wyjaśnienia ubezpieczonego k.7-7v – nagranie od minuty 1 do 10). Z uzasadnienia odwołania (k.1 akt sprawy) i argumentów podnoszonych przez ubezpieczonego w toku rozprawy w dniu 19 lutego 2016r. (k.7-7v akt sprawy) wynika, że ubezpieczony nie kwestionuje ustalenia organu rentowego zawartego w zaskarżonej decyzji, iż w spornym okresie nie wykonywał w/w umów, ale w istocie nadal nie zgadza się z decyzją organu rentowego z 13 stycznia 2003r. stwierdzającą, że w okresie od 1 kwietnia 2000r. do 30 września 2000r. nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Należy jednak podkreślić, że w/w decyzja była przedmiotem odwołania ubezpieczonego i prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 2 września 2004r. odwołanie to podlegało oddaleniu, a w uzasadnieniu tego wyroku Sąd Apelacyjny wyjaśnił motywy rozstrzygnięcia (vide: ustalenia faktyczne). Prawomocny wyrok sądu jest zaś wiążący dla stron, sądu, który go wydał oraz innych sądów, a także innych organów państwa i organów administracji publicznej – art.365§1 kpc.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie to oddalił.